

ved den samme Lejlighed forkyndte Repræsentantskabets Formand umiddelbart derefter, at Nationalbankens Formaal var Pari. Endvidere har de forskellige Regeringer, som vi har haft, den foregaaende og den nuværende Regering, udtalt sig for Tilbagevenden til Pariteten. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard som Stats- og Finansminister talte derfor, den højtærede nuværende Statsminister har ikke i sin Trontale sagt noget som helst nyt herom, thi i Sommersamlingen 1925 sagde han, at hans Regerings Opfattelse var den, at man maatte vende tilbage til Pariteten.

Men Lovgivningsmagten, Rigsdagens to Ting, har ikke udtalt sig om Maalet, og det er til syvende og sidst i denne Sag det afgørende. En Regering kan skifte eller ændre sin Opfattelse, hvis Forholdene tvinger den dertil; en Nationalbank kan gennem sin Direktion udtale, at den har et Maal, og den kan blive nødsaget til at opgive dette, hvis Forholdene taler derimod. Men hvis Lovgivningsmagten een Gang forkynder, at Tilbagevenden til Paritet er Maalet, saa er dermed den samlede Statsmagt bundet, og saa er Vejen tilbage derfra — hvis Forholdene senere skulde sige til den samme Lovgivningsmagt: Hvad du den Gang sagde, det sagde du i et Tidspunkt af Overmod og uden at vurdere Tidens Vanskelighed tilstrækkeligt — saa er Vejen tilbage derfra, om vel ikke fuldkommen umulig, saa næsten umuliggjort. Thi ved Lovgivningens Fæstnelse af Maalet for den danske Valutapolitik er der givet forpligtende Tilsagn, som ingen Bankdirektion eller nogen Trontale eller nogen Udtalelse af Statsministre kan give.

Intet af Rigsdagens Aktstykker indeholder noget Tilsagn om eller Forkyndelse af Formaalet. Valutaraadet i 1924, paa hvis Udtalelse Loven bygger, siger det ikke. Det siger, at man er enig med Regeringen om ikke nu at ga til en Nedskaering, som er blevet det populære Udtryk for Fæstnelse af Kronen ved en ny Guldvaardi — ikke nu. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, Hr. Trier, har ved en tidligere Lejlighed citeret dette og forlangt Ordet „nu“ kursiveret i Rigsdagstidende som den ganske rigtige Fremhævelse af, hvad det var, der var Enighed om da. Loven indeholder intet derom, hvilket sidste tydeligt er udtalt af alle Ordførere ved Forhandlingerne i Sommersamlingen. Valutaudvalgets Udtalelser i Juli i Fjor indeholdt intet som helst derom og dets Udtalelse i Oktober i Aar ej heller.

Det, Valutaudvalget udtalte i Sommer-

samlingen, skal jeg tillade mig at citere — jeg tror, det ærede Medlem Hr. Lange udtalte, at jeg var Ophavsmand til Formuleringen af denne Udtalelse, Udtalelsen er affattet paa Grundlag af Udkast, skrevet dels af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, dels af mig, væsentlig samstemmende og derfor let sammenarbejdede, jeg ved derfor ikke, i hvor høj Grad Ordvalget paa dette Punkt skyldes den ene eller den anden af os. Der staar: „Udvalget opfordrer derefter Regeringen til under fortsatte Forhandlinger med Nationalbanken og i Samraad med Udvalget at forberede en Forhøjelse af Valutalovens Minimumskurser og en Fastlægning af vor Valutapolitikens videre Udvikling og Endemaal, derunder paa hvilken Maade Vanskelighederne ved Kronens endelige Fæstnelse bedst vil kunne afbødes“.

Da jeg i Rigsdagen tog Ordet under Forhandlingerne om Obligationslaanet til Afløsning af de indenlandske Statsgældsbeviser, den Lejlighed, hvor vi drøftede denne Udtalelse af Valutaudvalget, sagde jeg herom: „Udvalget har udtalt som sit Ønske, at Staten hurtigt forbereder sin endelige Afgørelse for at være i Stand til — ikke at *proklamere* sit Maal, men, naar det har taget sin Beslutning, da at gennemføre den og at naa sit Maal“. Ved dette Ord advarede jeg for sidste Gang, inden vi nu kommer til maaske en endelig Afgørelse, mod at proklamere Maalet. Jeg skal senere sige, hvorfor Proklamationen af Maalet, som ingen Lovgivningsmagt mig bekendt noget andet Sted er gaaet ind paa, er den største Vildfarelse i Valutapolitikken, som overhovedet kan tages.

Den Situation, vi befinder os i nu, er altsaa den, som er fremkaldt under den af Rigsdagen og Nationalbanken i Fællesskab vedtagne og af Nationalbanken forvaltede Lov, hvorefter Kursen paa Dollar for Tiden ikke maatte overstige 5 Kr. 60 Ø., medens den faktisk er under 4 Kr. 10 Ø., og hvorefter Kronens Guldvaardi for Tiden skulde være 68, medens den for Tiden er ca. 92. Hvorledes er dette gaaet til? Det er mod alle Lovens Forventninger, jeg tør sige, at det tillige er mod alle Lovens Forudsætninger.

Da Stigningen i Juli var naaet op over 80, og man mærkede, at Ængstelsen for, at Ordningen ikke skulde kunne holde nedad, var blevet afløst af Ængstelse overfor en for hurtig Stigning opad, tillod jeg mig i Taler ude i Landet at sige, at det var nødvendigt, at Rigsdagen i Sommersamlingen beskæftigede sig med dette Spørgsmaal,